

Saksbehandler: AAA

Dir. tlf:

Vår ref: AAA

Deres ref:

Vår dato: 19.09.2012

Deres dato:

Hørings svar – utkast til lov om Norsk kulturråd

Kulturrådet, det kollegiale organet, ønsker en lov om Norsk kulturråd velkommen. Det grunnleggende regelverket stammer i all hovedsak fra etableringen av rådet i 1965, og det er behov for en lov som er tilpasset dagens forhold.

Kulturrådet har sterke og stolte tradisjoner og har vært avgjørende for framveksten og utviklingen av kunst- og kulturlivet i hele landet. Kulturrådet har vært en kulturpolitisk kraft som har avgitt varige kunstavtrykk, både i Norge og utlandet. Lovutkastet gir et godt grunnlag for videreføring og videreutvikling av disse viktige funksjonene.

Dagens kunstverden endres i raskt tempo, og det er avgjørende for rådets legitimitet å ha en god dialog med omverden. På denne bakgrunn vil vi understreke nødvendigheten av at rådet til enhver tid har en utforming og sammensetning som kan tilpasses denne virkeligheten.

Rådets uavhengighet har vært diskutert ved gjentatte anledninger, og begrepet «armlengdes avstand» er blitt vel etablert og har fortsatt stor gyldighet. Det er prinsipielt nødvendig at tildelinger til kunst- og kulturformål, særlig på det såkalt frie feltet, kan besluttes av et fritt og uavhengig organ med nødvendig faglig kompetanse og med tilstrekkelig avstand til politiske myndigheter. Dette prinsippet er Kulturrådets historiske grunnmur som det må bygges videre på, og vi vil sterkt støtte forslaget om å lovfeste det kollegiale organets uavhengighet.

§ 1 Formål

«Norsk kulturråd har som formål å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til at kunst og kultur blir bevart, dokumentert og gjort tilgjengelig for flest mulig.»

Våre kommentarer: Det er positivt at loven har som ambisjon å modernisere språket slik at mangfoldperspektivet blir ivarettatt. Rådet foreslår imidlertid at begrepet kulturarv inkluderes i formålsparagrafen. Begrepet er innarbeidet både nasjonalt og internasjonalt (cultural heritage), og kan ikke sies å være ekskluderende for noen grupper. Vårt forslag til endring er: *«..bidra til at kunst, kultur og kulturarv blir bevart...»*.

§ 2 Organisering

«Norsk kulturråd er et statlig forvaltningsorgan som har hele landet som sitt virkeområde. Norsk kulturråd består av et kollegialt organ (rådet) og en fagadministrasjon»

Våre kommentarer: Rådet mener det er behov for en nærmere definisjon av begrepet «kollegialt organ». Det bør i forarbeidene presiseres at rådet er et kunst- og kulturfaglig kollegialt organ og at man etablerer en forståelse for at dette dreier seg om et system av fagfellevurderinger. Vi vil også anføre at avgrensningen mellom rådet og fagadministrasjonen ikke er tilstrekkelig avklart (se også § 4). Det etterlyses en tydeligere begrepsavklaring, slik at rollene ikke blir forvekslet.

§ 3 Rådet

«Rådet har som oppgave å forvalte Norsk kulturfond og andre statlige tilskudd som er lagt til rådet. Det skal bl.a. være et rådgivende organ for staten i kulturspørsmål.

Rådet kan nedsette utvalg til forberedelse av saker. Det kan delegeres avgjørelsesmyndighet til utvalg, rådets leder og direktøren.

Rådet skal ha 10 medlemmer inkludert leder og numeriske varamedlemmer etter behov som oppnevnes av Kongen etter tilråding fra departementet. Oppnevningene skal være rullerende. Oppnevningene gjelder for fire år fra 1.januar etter valgår.»

Våre kommentarer: Det er positivt at rådets rådgivende rolle presiseres. Imidlertid burde det være rom for en viss fleksibilitet mht. antall rådsmedlemmer, bl.a. for å kunne se dette i sammenheng med hvilke oppgaver som tillegges organet. Antallet medlemmer bør derfor ikke tallfestes i loven. Kulturrådet mener også at det bør inn en ny formulering i § 3, ledd 3 som sier at «*rådets medlemmer oppnevnes på faglig grunnlag.*»

§ 4 Direktør/fagadministrasjon

«Fagadministrasjonen ledes av en direktør som tilsettes av departementet. Stillingsinstruks for direktøren fastsettes av departementet.»

Våre kommentarer: Fagadministrasjonens roller og oppgaver er ikke tydelig definert. Eventuelle forskrifter og instruksjoner må utarbeides for å klargjøre forholdet og oppgavefordelingen mellom råd og administrasjon.

§ 5 Instruksjonsmyndighet

«Rådet er faglig uavhengig i sitt arbeid. Rådet kan ikke instrueres når det gjelder enkeltvedtak om fordeling av tilskudd.»

Våre kommentarer: Kulturrådet er tilfreds med at instruksjonsmyndigheten forsøksvis begrenses i lovutkastet. Denne paragrafen er selve symbolet på et fritt og uavhengig kollegialt rådsorgan, og vi anser det som formålstjenlig at prinsippet om armlengdes avstand forsterkes ytterligere ved at ordet «faglig» strykes i første setning. Dernest vil vi påpeke at den påfølgende setningen kan virke uklar når det gjelder definisjonen av «enkeltevedtak». Vi foreslår at det i stedet brukes vedtak. Etter vårt forslag får dermed § 5 følgende ordlyd: «*Rådet er uavhengig i sitt arbeid. Rådet kan ikke instrueres når det gjelder vedtak om fordeling av tilskudd.*»

§ 6 Klage

«Vedtatt fattet av rådet eller den rådet delegerer til, kan ikke påklages til departementet når det gjelder det kunst- og kulturfaglige skjønn.»

Våre kommentarer: Det er utfordrende å definere begrepet «kunst- og kulturfaglig skjønn». Det kan oppleves som noe snevert og innskrenkende med tanke på hvilke vurderinger som faktisk foretas i det kollegiale organet. Et eksempel kan være vår håndtering av post 74. Her ligger en rekke tiltak hvor vurderingene som gjøres omfattes av stor kompleksitet. Vi vil derfor anbefale at formuleringen «kunst- og kulturfaglige skjønn» erstattes med «faglige skjønn».

§ 7 Omgjøringsmyndighet

«Departementet kan ikke omgjøre etter forvaltningsloven § 35 vedtak om tilskudd fattet av rådet eller den rådet delegerer til på grunnlag av et annet kunst- og kulturfaglig skjønn.»

Våre kommentarer: Vi vil også her anbefale at begrepet «kunst- og kulturfaglig skjønn» erstattes med «faglig skjønn», jf. begrunnelsen under § 6.

§ 8 Forskriftshjemmel

«Departementet kan gi forskrift om tilskuddsordninger.»

Ingen kommentarer.

§ 9 Ikraftsetting

«Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.»

Ingen kommentarer.

Vennlig hilsen

Yngve Slettholm
rådsleder

